Teknologiateollisuus

29.11.2023

**Viite:** Sähköpostitse saapunut lausuntopyyntö 27.11.2023, Ympäristövaliokunta **1.12.2023 E 49/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Ennakkovaikuttaminen: EU:n 2040 ilmastotavoitteen asettaminen**

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen asiantuntijalausunto ennakkovaikuttamisesta EU:n 2040 ilmastotavoitteen asettamiseen.

**Tausta ja huomiot**

EU ja sen jäsenmaat ovat sitoutuneet kunnianhimoiseen ilmastopolitiikkaan, jonka avulla maapallon keskilämpötilan nousu pyritään rajoittamaan enintään 1,5 asteeseen. EU:n tasolla tavoitteena on ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä. EU:n voimassa olevan ilmastolain mukaisesti kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään vähintään 55 prosentilla vuoteen 2030 mennessä saavuttaen hiilineutraalius ennen vuotta 2050. Lisäksi Suomen ilmastolakiin on kirjattu kansallinen tavoite olla hiilineutraali vuonna 2035, ja hiilinegatiivinen pian sen jälkeen.

Kantaluonnokseen kirjatun näkemyksen mukaan EU:n 2040 ilmastotavoitteen tason tulee olla linjassa - ja siten johdonmukaisesti ja uskottavasti tukea - EU-tason ilmastoneutraaliuden saavuttamista vuoteen 2050 mennessä. Suomen kannan mukaan ilmastotavoitteen tulee olla myös linjassa Pariisin sopimuksen ilmastotavoitteiden kanssa ja perustua parhaaseen käytettävissä olevaan tieteelliseen tietoon. Suomi katsoo, että 2040 ilmastotavoitteen pääpainon tulee olla päästövähennyksissä.

**Teknologiateollisuus ry korostaa asiantuntijalausunnossaan seuraavaa:**

Teknologiateollisuus ry pitää Suomen ennakkovaikuttamisen kantaa EU:n vuoden 2040 tavoitteeseen kannatettavana.

EU on toiminut globaalina suunnannäyttäjänä sitoville ja vaikuttaville päästövähennyksille ja muille ilmastotoimille. Teknologiateollisuus ry pitää tärkeänä, että jo päätetyistä tavoitteista pidetään kiinni ja EU jatkaa samalla ennakoitavalla linjalla. Pääpainon tulee pitää päästövähennyksissä, markkinaehtoisten ohjauskeinojen kuten päästökaupan kehittämisessä sekä puhtaiden teknologioiden kehitys- ja innovaatiotoimien edistämisessä.

Kohtuuhintaisen ja puhtaan energian saatavuus on välttämätöntä teollisuuden päästövähennysten ja nopeasti koko EU:n alueellakin kehittyvän vetytalouden kehittämiseksi.

Politiikan on kannustettava kehitystoimien ohella puhtaan teknologian investointeihin, jotta siirtymä kohti hiilineutraaliutta saadaan tapahtumaan nopeasti, kustannustehokkaasti ja laaja-alaisesti.

**Teknologiateollisuus ry**

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

**Teknologiateollisuus korostaa ilmastotavoitteiden 2040 saavuttamisessa:**

- Teknologianeutraalius tulee säilyttää EU:ssa toimintaa ohjaavana periaatteena, koska se edistää tasapuolista kilpailua eri teknologioiden välillä.
- Panostetaan tutkimuksen, kehityksen ja innovaatioiden rooliin päästövähennyksien saavuttamisessa.
- Teknologisiin yksityiskohtiin ulottuvan sääntelyn sijasta käyttöön tulee ottaa toimialojen erityispiirteisiin ja tarpeisiin sovitettuja vapaaehtoisia ohjauskeinoja, kuten energiatehokkuussopimukset, kiertotaloussitoumukset ja sekä ekologiset kompensaatiot.
- Markkinaehtoisen kiertotalouden ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen on tärkeä lisä EU:n vihreän siirtymän agendalle.
- EU:n sähkömarkkinasääntelyssä on pidettävä kiinni markkinaehtoisuudesta samalla, kun energiajärjestelmien ja -markkinoiden kriisinkestävyyttä on parannettava.
- Sähkömarkkinoiden toimivuus on varmistettava koko Euroopassa kannustamalla investointeihin puhtaaseen, joustavaan ja älykkääseen energiajärjestelmään. Lisäksi on tärkeää, että eri maiden kansalliset ratkaisut ovat keskenään yhteensopivia ja että ne eivät vääristä teollisuuden kilpailu- tai investointiedellytyksiä sisämarkkinoilla.
- Nostetaan EU ilmastokädenjäljen edelläkävijäksi eli maailman johtavaksi puhtaiden teknologioiden käyttäjäksi ja toimittajaksi.

**Teknologiateollisuus toivoo EU:n 2040 ilmastotavoitteen asettamisessa huomioitavan hiilirajamekanismin vaikutukset:**

EU:ssa käyttöön otettavan hiilirajamekanismin eli ns. hiilitullin tavoite on tehostaa hiilivuodon ehkäisyä ja edistää kansainvälistä hiilen hinnoittelua. Tähän asti EU:ssa on pyritty ehkäisemään hiilivuotoa päästöoikeuksien ilmaisjaon kautta hiilivuodolle alttiilla sektoreilla osana EU:n päästökauppajärjestelmää. Ilmaisjaosta luovutaan asteittain hiilirajamekanismin alaisilla sektoreilla vuodesta 2026 alkaen.

Ohjauskeinomuutoksessa keskeisenä tavoitteena tulee olla päästövähennyksiä jo tehneiden edelläkävijäyritysten kansainvälisen kilpailukyvyn varmistaminen päästöoikeuksien ilmaisjaon päättyessä.

Teknologiateollisuus kantaa myös huolta hiilirajamekanismin piiriin kuuluvia tuotteita ja materiaaleja käyttävien vientiyritysten globaalista kilpailukyvystä, sillä hiilitullit tulevat lisäämään sekä yritysten hallinnollista taakkaa että kustannuksia. Suomi on vientiriippuvainen maa. EU:n ja Suomen kilpailukyvyn säilyttäminen on tärkeää kansainvälisillä markkinoilla pärjäämisen varmistamiseksi. Siksi Teknologiateollisuus ry pitää tärkeänä, että hiilirajamekanismi, sen toimivuus ja sen mahdollinen laajentuminen uusiin sektoreihin tehtäisiin perusteellisten vaikutusarviointien pohjalta.

Lisätiedot:
Annukka Saari
Johtava asiantuntija, ilmasto- ja energiapolitiikka
annukka.saari@teknologiateollisuus.fi
p. 044-5789139